

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS PAĖMIMO VISUOMENĖS POREIKIAMS
ĮGYVENDINANT YPATINGOS VALSTYBINĖS SVARBOS PROJEKTUS ĮSTATYMO NR.
XI-1307 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10 IR 13 STRAIPSNIŲ IR V SKYRIAUS PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO (TOLIAU – ŽPĮ PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS
ĮSTATYMO NR. I-446 7, 23 IR 47 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TOLIAU – ŽĮ PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS GELMIŲ ĮSTATYMO
NR. I-1034 2 IR 11 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS
RESPUBLIKOS STATYBOS ĮSTATYMO NR. I-1240 24 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO
KODEKSO 9 IR 23¹ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS
RESPUBLIKOS GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-1007 17
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PELNO
MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-675 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO
(TOLIAU VISI KARTU - PROJEKTAI)
(TAP NR. TAP-21-757) (TAIS NR. 21-23888(2))**

2021-06-21 Nr.NV-1454

Vilnius

Įvertinę Projektų atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

Dėl ŽPĮ projekto:

1. ŽPĮ projekto 2 straipsnyje (keičiamo įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 2 punkte) siūloma nustatyti, kad „*Tuo atveju, jeigu įgyvendinant šiame įstatyme nustatytas žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūras reikalinga gauti viešojo administravimo funkcijas atliekančių subjektų pažymas, sutikimus, derinimus ar patvirtinimus, kurių išdavimas teisės aktais numatytas nekilnojamųjų daiktų savininkų prašymu, teisę paduoti tokį prašymą turi projektą įgyvendinanti institucija.*“ Iš nurodyto teisinio reguliavimo nėra aišku, apie kokius dokumentus ir kokiais atvejais yra kalbama (Projektų aiškinamajame rašte nėra atskleistas tokio teisinio reguliavimo poreikis, todėl nėra galimybės įvertinti tokio teisinio reguliavimo proporcingumo ir pagrįstumo), siūlytina atskleisti Projektų aiškinamajame rašte.

2. Siūlytina įvertinti, ar ŽPĮ projekto 5 straipsnyje (keičiamo įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje) neturėtų būti aiškiai įtvirtinta, kad projektą įgyvendinanti institucija atlieka veiksmus tada, kai yra įsiteisėjęs teismo sprendimas (tiek dėl žemės paėmimo visuomenės poreikiams akto teisėtumo, tiek dėl teismo sprendimu nustatytos sumos pervedimo).

3. Vertinant Projektų aiškinamajame rašte nurodytą argumentą, jog „*Žemės paėmimo įstatymo 13 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad paimamo visuomenės poreikiams turto vertė ir nuostoliai apskaičiuojami taikant Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme nustatytą individualaus turto vertinimo būdą, o turto vertinimo metodas kiekvienu atveju parenkamas atsižvelgiant į kriterijus, nustatytus Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) tvirtinamoje Turto ir verslo vertinimo metodikoje.*“ bei ŽPI projekto 8 straipsnį (keičiamo įstatymo 13 straipsnio 4 dalyje) siūlomą nustatyti teisinį reguliavimą, pagal kurį „*turto vertinimo metodas kiekvienu atveju parenkamas atsižvelgiant į **Vyriausybės nustatytus kriterijus***“, pažymėtina, kad nėra aišku, kokius kriterijus Vyriausybė dar turės nustatyti. Be to, skirtingai nei nurodyta Projektų aiškinamajame rašte Turto ir verslo vertinimo metodika yra patvirtinta finansų ministro 2012 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. 1K-159. Atsižvelgiant į tai turėtų būti įvertintas siūlomo teisinio reguliavimo suderinamumas ir pagrįstumas, prireikus – koreguojamos ŽPI projekto nuostatos.

4. Atsižvelgiant į Teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 4 dalies nuostatą, kad teisės aktas turi įsigalioti „*visais atvejais ne anksčiau kaip po trijų mėnesių nuo jų oficialaus paskelbimo dienos*“, išlaikant dviejų datų taisyklę, turėtų būti tikslinamas ŽPI projekto 10 straipsnio 1 ir 2 dalys. Atitinkamai turėtų būti peržiūrėti ir kiti Projektai.

Dėl ŽI projekto:

5. Vertinant ŽI projekto 1 straipsnio (keičiamo įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 3 punkte) siūlomą nustatyti teisinį reguliavimą, Projektų rengėjas turėtų įvertinti, ar aišku bus, kokius valdytojus turima omenyje, t. y. kas tokie bus viešieji transporto, energetikos ar krašto apsaugos infrastruktūros valdytojai (pvz. įstatymuose nėra apibrėžta, kas tai yra krašto apsaugos infrastruktūros valdytojas ir pan.). ŽI turėtų būti aiškiai apibrėžti subjektai, kuriems turės būti taikomos įstatymo nuostatos. Taip pat Projektų rengėjas turėtų įvertinti, ar nurodyta nuostata, liečianti kitus (ne transporto, t. y. geležinkelių) viešosios infrastruktūros valdytojus yra suderinta ir dera (bei derės) su tų sričių (energetikos ir krašto apsaugos) specialiuose įstatymuose nustatytu teisiniu reguliavimu.

6. Atsižvelgiant į šios išvados 3 pastabą siūlytina įvertinti ŽI projekto 3 straipsnio nuostatos, jog „*metodas parenkamas atsižvelgiant į Vyriausybės nustatytus kriterijus*“ suderinamumą siūlomų įstatymo nuostatų ir galiojančių teisės aktų aspektu.

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Eglė Izokaitytė